

BNL er en interesseorganisasjon for bedrifter og arbeidsgivere i byggenæringen i Norge og består av 15 bransjeorganisasjoner:

Til: Kommunal- og forvaltningskomiteen, Næringskomiteen, Finanskomiteen, Transport- og kommunikasjonskomiteen, Energi- og miljøkomiteen og Helse- og omsorgskomiteen.

3. april 2020

Rehabilitering og oppgradering av boliger og bygg

- Hold hjulene i gang i hele landet gjennom krisen og skap varige verdier

Rehabilitering av boliger og bygg er et viktig bidrag for å opprettholde sysselsetting i krisen, og for å nå klima- og miljømål og en overgang til sirkulærøkonomi. Tilpasning og oppgradering av boliger er også med på å støtte helse- og omsorgsmål hvor mennesker kan bo lengst mulig i hjemmene sine. Dette fremfor å bo på institusjoner når man blir pleietrengende. Samfunnet har allerede vedtatte mål for sirkulær økonomi, klima- og miljømål og helse- og omsorgsmål. Byggenæringen kan gjennom sitt omfang og tilstedeværelse i hele landet være med på å både holde hjulene i gang i krisen og også bygge landet for fremtida.

Det må defineres og iverksettes insentiver og tiltak som sørger for rehabilitering, oppussing og oppgradering av private boliger og offentlige bygg basert på følgende:

1. **Forlenget levetid:** Sirkulær økonomi forutsetter forlenget levetid på byggene.
2. **Livsfaseboliger:** Innsats for privat rehabilitering/oppgradering støtter overordnede samfunnsplaner og prinsipper i **omsorgstrappen**. Kommuner har helse- og omsorgsplaner. Oppgraderinger av eksisterende boliger vil støtte disse samfunnsmålene.
3. **Energieffektivisering:** Tilskudd fra Enova må ikke kun rettes mot total-rehabiliteringer, men også mot **trinnvise forbedringer/oppgraderinger**. Dette er viktig for å nå klima- og miljømål, også med tanke på en sosial profil der det ikke kun er de som har råd til å ta alt på en gang som får støtte.
4. **Privat rehabilitering av boliger:** Gir muligheter for å iverksette raske tiltak som ikke er søknadspliktige og som er viktige for å holde hjulene i gang gjennom krisen.
5. **Sysselsetting i hele landet:** Rehabilitering av boliger og bygg treffer hele landet ift. sysselsetting og mange yrkesgrupper innen håndverkerfagene, treindustri, annen

BNL er en interesseorganisasjon for bedrifter og arbeidsgivere i byggenæringen i Norge og består av 15 bransjeorganisasjoner:

industri, tekniske fag, rådgivende ingeniører, entreprenører, eiendom, arkitekter, handel, osv.

6. **Før kommuner, fylker og stat gir vedlikehold av gjennomførte investeringer i bygninger merverdi i samfunnet.**
7. **Seriøsitet, rehabilitering og digitalisering må kobles sammen og bidra til like konkurransevilkår og samtidig sikre tiltakene mot misbruk og korrupsjon og sørge for konkurranse om oppdragene:** Det må opp et system for digital registrering slik at insentiver kun støtter opp om kjøp av varer og tjenester i det seriøse markedet. Dette gir også muligheter for innovasjon innen digitalisering av byggenæringen. Det er handlingsrom for å gjøre endringer i anskaffelsesprosedyrene. For å møte behovene i den spesielle tiden vi er inne i nå, har Anskaffelsenheten i Digitaliseringsdirektoratet utarbeidet en overordnet veileder for å få til gode anskaffelser og anskaffelsesprosesser. Tilknyttet rehabilitering og oppgradering av boliger og bygg er det avgjørende for å treffe de seriøse bedriftene med egne ansatte fagarbeidere, og ikke minst lærlingene. Det er utarbeidet forslag til retningslinjer for mindre oppdrag finansiert gjennom tiltaksmidler for småoppdrag som kan utføres etter på forhånd fastsatte timepriser og påslagsprosent. Videre effektive tilbudskonkurranser basert på forhåndskvalifisering etter nærmere kriterier.
8. Kommuner, fylker og stat **har vedlikeholdsplaner som er vedtatte, og inneholder status, tiltak og økonomiske rammer.** Tidshorisonten på planene er minimum 4 år, de fleste 12 år. Grunnlaget for å iverksette vedlikehold er dermed kartlagt og klart, det handler om å forsere gjennom ekstra bevilgninger. Det gir muligheter å få i gang også mindre prosjekter som kan bestilles i en størrelse som gjør det mulig å komme raskt i gang uten at anbudsreglene begrenser tidsaspekt langt frem i tid.
9. **Trafikksikkerhetsplaner i kommunene** må forseres, dette bidrar til tryggere skoleveier, gatelys og vedlikehold av kommunale vegger på samme tid som det styrker sysselsetning også lokalt.
10. Kommunene sitter ofte med «gryteklare» prosjekter med kort ledetid. Det er viktig å få ut også større prosjekter som sykehus/sykehjem, skoler, barnehager og andre større offentlige bygg. Dette er også bygg som vil kunne holde sysselsettingen oppe langsiktig, og gi ringvirkninger til leverandørleddene og lokale bedrifter.

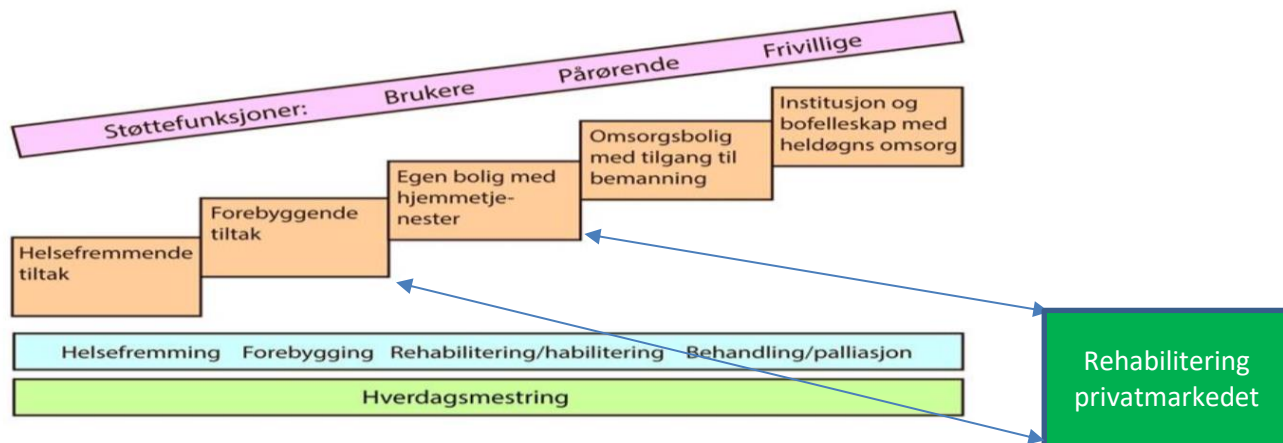
BNL er en interesseorganisasjon for bedrifter og arbeidsgivere i byggenæringen i Norge og består av 15 bransjeorganisasjoner:

Omsorgstrappen/tiltakskjede: Beskrivelse av omsorgstrappen

Grunnmuren i omsorgstrappen er et tankesett om at brukere er ressurser i eget liv, og at de selv skal få avgjøre hva som er viktige aktiviteter i måten de lever og bor på. Mennesker ønsker å bo lengst mulig hjemme.

Omsorgstrappen viser 5 ulike omsorgsnivåer i helse- og omsorgstjenester. Tjenestene blir tildelt utfra hjelpebehovet som den enkelte har. Brukerne skal kunne bevege seg mellom nivåene på en fleksibel måte. Et viktig element i dette er fleksibilitet og tilpassede boliger og bygg. Samfunns målet er å tilby tjenester i hjemmet fremfor i institusjon (lavest mulig tjenestenivå). Byggenæringen kan være med på et løft for å avlaste kostnader i helsebudsjetter fremover, og samtidig støtte opp om individuelle behov.

Det må raskt på plass tiltak og insentiver som gir sysselsetting i hele landet som støtter målene og intensjonene beskrevet ovenfor. Byggenæringen inviterer til felles innsats og mobilisering for å skape aktivitet og berge arbeidsplasser nå.

Vennlig hilsen
Byggenæringens Landsforening
Jon Sandnes
Adm. direktør